

CHP Kurultayı HAKKINDA RAPOR

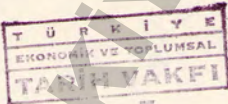
Cumhuriyet Halk Partisi 24. Kurultayı 24-26 Mayıs günlerinde Ankara Atatürk kapalı spor salonunda yapıldı. Genel Başkan B.Ecevit'in açış konuşmasıyla başlayan Genel Kurulun Divan Başkanlığına İl başkanlarının ortak önerisi üzerine Baykal gurubundan Erol Köse oybirliği ile seçildi. Ecevit açış konuşmasında Türkiye'nin içinde bulunduğu sorunlara yüzeysel olarak değindikten sonra partiiçi sorunlar üzerinde durdu. Ülkesorunlarını işlerken hem İMF ile ilişkilerin düzeltilmekte olduğunu hemde "Ulusal ekonomik bağımsızlık savaşı" verdiklerini söyleme cesaretini gösterdi. Birbirine taban tabana zıt bu iki işlevi nasıl yerine getirdiğini ise şöyle açıklamaktaydı. Türkiye'nin dış kredilere gereksinimi bulunmaktadır. Bu gereksinimini İMF'den karşılamak durumundadır. Ekonomiye üretime yöneltmektedir. ve ihracatın artırılması yolunda önemli adımlar atılmaktadır. Ayrıca, sanayicilerin karları artırılmıştır. Sanayiciler en çok kârı Bu hükümet döneminde elde etmişlerdir. Son zamanlarda yayınladıkları bildirimler "aldatılmalarından" ileri gelmektedir. Zaten sanayicilerin bir kısmı bu görüşlere katılmamaktadırlar. Bazılarının karşı çıktıkları "devletleştirme"ler ise "aklı başında" sanayicilerin karşı çıkmamaları gereken girişimlerdir ve sanayicilere ucuz ve bol enerji sağlamayı onların karlarını daha da artırmalarını sağlamayı hedeflemektedir. Ecevit, bu açıklamalarına 141-142'ye karşı olmadığını, bugünkü meclis aritmetiği ile bunu gerçekleştiremeyeceklerini, kamu görevlilerinin örgütlenme hakkına karşı olmadığını, memur derneklerindeki "yozlaşma"nın temelinde memurların örgütlenme haklarının engellenmesinin yattığını söyledi. Bunları söyleyen Ecevit, bazı kuruluşların genel kurullarının kulislerinde kamu görevlilerinin de yer aldığını, siyasetle uğraştıklarını gördüğünü ve bunları tek tek saptadığını ve de kesinlikle cezalandıracağını vurgulamayı da ihmal etmedi. Gençlik sorununa değinirken de eskiden gençlerin çiçekleri dahi çiğnemekten çekinirken (27 Mayıs'ta polis coplarken) şimdi birbirlerini öldürdüklerini söyledi ve gençliğin bu şekilde kamplara bölünmesinden şikayetçi oldu. Bu şikayetini dile getirirken bütün şairliğini içtenlikle ortaya koydu. Ecevit işçi sınıfının ve emekçi halkın sorunlarına hemen hiç değinmedi. Konuşmasında halk, işçi, kelimelerinin toplamı beşi-altıyı geçmedi, Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkelerle olan ilişkileri ise çok kısa özetlemekle yetindi. Ecevit, parti içi sorunlara değinirken özellikle "hizipleşme"ye karşı olduğunu, parti içinde kadrolaşma ar istemediğini, bu tür girişimlere engel olacağını belirtti. Partinin alt organlarının parti yönetiminde söz sahibi olmasının iyi bir şey olduğunu fakat bu tür bir işleyişi sağlayacak parti yapısının zaman içinde oluşacağını, böyle bir yapıyı bir günde hazırlanan tüzüklerle kurmanın mümkün olmadığını. Bu konuda genel kurulun bir karar almasını ve küçük kurultaya kadar bir tüzük taslağı hazırlamasını önerdi. Böylece muhalefetin dayattığı tüzük değişikliği önerisini daha da ustaca savuşturmayacağı. Bu genel kurulda tüzük değişikliği önerisinin gündeme alınmasına karşı çıktı. Ecevit'in ısrarla üzerinde durduğu ve önlemeye çalıştığı ve de kendisi açısından tehlikeli olarak gördüğü; Parti içindeki sağ ve sol kanattaki kristalleşme eyilimleriydi. O, hizipleşmeye ya da kadrolaşmaya karşı olduğunu söylerken, bu kristalleşme eyilimini kastetmekteydi. Ecevit'ten sonra söz alan Turan Güneş, geçmişte büyük hatalar işlediğini ve bugünkü tüzüğü hazırlarken parti meclisini kaldırmaktaki amaçlarının o günkü "demokratik sol" hareketi, Ecevit hareketini tasfiye etmek olduğunu söyledi. Merkez yönetiminin dar tutulmasının (20 kişi) ve "palamut liste" olarak seçilmesinin Merkez yönetiminin merkezçiliğinin ağır basmasına ve yönetimin tabandan uzaklaşmasına yol açtığını söyledi. Bu nedenle de değişiklik önerisinin gündeme alınmasını istedi. Önerinin gündeme alınıp-alınmamasının oylanmasına geçildi. Oylamanın açık mı, kapalı mı, ad okunarak mı yapılması tartışmaları sırasında ve oylamaların ad okunarak yapılmasına başlandıktan sonra delegeler ve onların taraftarı olan gençler arasında yer yer beşer-onar dakika süren sopalı, şişeli kavgalar oldu. Hepsi ortak tavır koyan İstanbul delegeleri Ankara ve İzmirli delegeler tarafından oldukça hırpalandılar. Yapılan oylama sonunda önerinin gündeme alınmasını isteyenler 579 oy alırken, gündeme alınmamasını savunanlar ise 769 oy alarak muhalefeti yenilgiye uğrattılar. Genel Kurulun ikinci ve üçüncü günlerindeki konuşmalar ise Merkezin ve muhalefet gruplarının niteliklerini ortaya koymasından yararlı oldu. Kongrede en tutarlı ve köşeli politika yapanlar "Sol Kanat" olanlardı. M.Tüzün, Ertuğrul Günay, Süleyman Genç ve guruba bağlı delegeler derli toplu eleştirileri

ve anti-komünizme karşı tavırlarıyla alkış topladılar. M.Tüzün ve E.Günay faşizme karşı mücadelede, demokrasi mücadelesinde kesinlikle CHP dışındaki gerçek sol'la işbirli yapılmasının zorunluluğundan söz etti. Sol'un gücünün yüzdelerle değerlendirilemeyeceğini ve bunların toplumun en dinamik, en kararlı unsurları olduklarını, "lokomotifin ateşçileri" olduklarını belirttiler. Sol'daki demokratik örgütlerle ve kuruluşlarla ilişkilerin güçlendirilmesi gerektiğine ve partinin bu alandaki politikasının tekrar gözden geçirilmesi gerektiğine, bu kuruluşlara karşı açık ve kararlı bir politika gütmemesinin yararlı olacağına değindiler. Hükümetin, IMF'ye ve diğer emperyalist kuruluşlara karşı güttüğü teslimiyetçi politikayı eleştirdiler. Tekelci sermayenin dayatmalarına hükümetin teslim olduğunu, emekçilerin çıkarları doğrultusunda asgari adımların dahi atılmadığını, DİSK'e karşı takınılan tavırın ve 1 Mayıs törenlerini engellemenin işçi sınıfı ile bağların kopmasına yol açtığını ve tekellerin bundan güç alarak hükümete karşı bildiriler yayınladıklarını dile getirdiler. E.Günay, Cumhuriyet'te yayınlanan Tekstil-İş Sendikasının ilanını okuyarak bu sese kulak verilmesini istedi. "Sol Kanat" konuşmacıların hepsi CHP'nin faşizme karşı mücadelede demokrasi güçlerini yanına almasını vurguladılar. Örgüt sorununa ise kesinlikle çözüm bulunması gerektiğini, CHP'nin sağa kayan politikasında örgüt yapısının da büyük rol oynadığını, Partinin Ecevit partisi olmaktan kurtarılması gerektiğini ve Partinin organlar, yetkili kurulların kararları ile yönetilmesinin bu sorunu çözeceğini belirttiler.

Topuz ve Baykal gurupları ise bugüne kadar izledikleri yuvarlak politikalarına bu genel kurulda da devam ettiler. Demokrasi mücadelesi, anti-emperyalist tavır konularına değinmeden salt polemik ve parti içi kısır çekişmelerin yansıtıcısı olmayı tercih ettiler. Bütün amaçları, iktidarda olan CHP'nin merkez yönetimini ve diğer yönetim kademelerini ele geçirmek ve bu olanaklardan kendi yandaşlarını yararlandırmak olarak söylenebilir. Anti-tekelci ve tutarlı demokrat bir tavır takınmayışları, konuşma yapmaktan kaçınmaları ve yaptıkları konuşmalarda da bu konulara yer vermeyişleri bu iki gurubun niteliğinin göstergesi oldu.

Genel Kurulun getirdiklerini özetlersek:

- 1- Ecevit ve çevresinin bütün çabalarına karşın CHP içindeki sağ ve sol kanat arasındaki farklılıklar belirginleşmeye ve kristalleşmeye başlamıştır.
- 2-"Sol Kanat", "Topuzcular" ve "Baykalcılar" arasında "Merkezci"lere karşı sağlanan (Gündem maddesinin oylanmasında) ittifak geçici olmuştur. Geçici olmak zorunda idi. Aralarında ilkesel planda ittifak kurulmasına olanak yoktur. "Sol Kanat" önümüzdeki dönemde Merkez de dahil olmak üzere bu iki gruba karşı mücadele vermek zorunda kalacaktır. Örgüt içi demokrasinin belli ölçülerde de olsa işlemesi durumunda ileride güçlenmeleri olanaklıdır.
- 3- Bunun bilincinde olan Merkezçilerin "Sol Kanat"ı tasfiye etmek için diğer guruplarla da birleşerek önümüzdeki dönemde hücumu geçmesi olasıdır. Yeni seçilen Merkez Yönetiminin yapısı bunu göstermektedir. Bu yönetimin CHP dışındaki sol'a karşı iyi ilişkiler içine girmesini beklememek gerekir.
- 4- Meclis gurubunda çoğunluğu muhalefete kaptırmış olan Merkezçilerin kendi dışındaki guruplardan birisiyle ittifak kurması gerekmektedir. Ayrıca hükümet içinde yer alan muhaliflerin ayıklanmasında da aynı durum söz konusu olmaktadır. Bütün bu girişimlerin, bugünkü koşullarda CHP içinde yaratacağı etkileşimlerin çok iyi izlenmesinde ve değerlendirilmesinde yarar vardır. Bu süreç içinde erken seçim koşulları dahi oluşabilir ya da demokrasi güçlerini zor durumlarda bırakacak koşullar doğabilir.

Farek Üstün
E.Günay